

Solidarita

PROTI VÁLCE A GLOBÁLNÍMU KAPITALISMU

ČÍSLO 22

V ČÍSLE:

 NATO, radar a co
dál str. 3

 Kupní bezmoc str. 5
Palestina str. 7

Obsazena kóta 718

MÁM CÍL

NEBÝT CÍL

GREENPEACE

V podnělí 28. dubna obsadili aktivisté Greenpeace kótu 718, na které má být vybudován radar amerického systému protiraketové obrany.

Armáda celý vojenský prostor okamžitě uzavřela a nikoho nepouští dovnitř.

Aktivisté Greenpeace vydali výzvu k podpoře této blokády.

Výzvu okamžitě podpořila Liga starostů proti radaru a Iniciativa Ne základnám.

Lidé z okolí Vojenského újezdu Brdy i z dalších částí České republiky pronikají přes policejní blokádu a přinášejí aktivistům jídlo a pití.

Iniciativa Ne základnám připravuje solidární a podpůrné akce.

Vyjáždíme svou podporu na webových stránkách fotoblokada.cz a účastí na solidarních akcích s blokádou kóty.

RADAR TADY NEBUDE

Další dva dny protestů před Poslaneckou sněmovnou

Iniciativa Ne základnám pokračovala v protestu před poslaneckou sněmovnou. Protest se konal ve čtvrtek a pátek, 24. a 25. dubna. Aktivisté dárčům zákonů předávali první den sáček s českou půdou a lístek s poslaneckým slibem, druhý den volební lístek, nak terém bylo napsáno "poslance pro radar nevolíme."

Pod heslem "Kdo myslíte, že vás v krajských a celostátních volbách bude volit?" měla happeningová akce poslancům připomenout, že většina lidí si cizí vojáky na české půdě nepřeje.

Ministr Petr Nečas (ODS) poslal aktivisty do Teheránu,

jeho kolega Petr Gandalovič stráž upomínal, že u sněmovny je zákaz shromažďování, leč ta odvětila, že aktivisté se nehromadí, ale chodí. Premiér Mirek Topolánek vyhrkl: "O čem si myslíte...", ale pak mu asi něco došlo (dech nikoli, pohybem připomínal spíš dělovou kouli, takže to byla buď myšlenka nebo myšlení vůbec) a větu nedokončil. Z porozumění aktivistů se tak těšili sociální demokraté, kteří povzbuzovali, byť tvář šéfa strany byla - řekněme - poněkud nerudná (možná ranní hodinou, nebo je to standard?).

ZOLTÁN DANIHEL

Sociální demokracie podpořila navýšení vojsk:

Proválečná levice

Na 30. schůzi poslanecké sněmovny se hlasovalo o vyslání stovky vojáků do bojové mise v Afghánistánu.

Opoziční poslanci tedy měli možnost dokázat, jaký mají postoj k politice vlády v zahraničí a jak se jejich kritika v mediích odráží v praxi. Při hlasování o tom, zda vyslání do operace Nekonečná svoboda dopadne ve prospěch tohoto vyslání či ne, jsme byli svědky odhalení, jemuž by zatleskal ne jeden scénarista reality show.

První hlasování dopadlo neúspěšně pro vládní návrh vojáků do Afghánistánu vyslat. Společně se sociální demokraty i komunisty hlasovali proti vyslání poslance Hovorka (KDU-ČSL) a poslankyně Zubová a Jakubková (obě za SZ). „99 pro“, návrh nebyl přijat.

I zvedl se ze své lavice Milan Urban (ČSSD) a požádal o nové hlasování. Prý se

mu na displeji objevilo něco jiného, než pro co hlasoval. Druhé hlasování a, světe div

vedla, že jen stěží se na ní dá spoléhat jako na zásadovou opozici. Není to žádné pře-

a ostatní ještě konejšit, že ti sociální demokraté pořád věří v to NATO atp. Ale samostatná americká mise?

Bedlivý čtenář si zajisté všimne, že úplně stranou nechávám otázku, že celá mise v Afghánistánu je katastrofa, jak pro místní obyvatele, tak pro intervenční státy. O situaci v zemi jsme psali v minulých číslech Solidarity.

Jaký bude postoj sociální demokracie k radaru? Zatím deklaruje, že bude proti (až na těch pár poslanců, kteří budou hlasovat podle svého svědomí). A po vyhraných volbách? Bude mít šanci mezinárodní smlouvu vypovědět. Pokud to neudělá, bude na

Iniciativě Ne základnám, aby sociální demokracie za tento podvod na voličích zaplatila.

se, přibylo dalších sociálně demokratických čtrnáct hlasů. Návrh byl schválen.

Sociální demokracie před-

kvapení, ale je to dobré připomenutí. Kdyby byla celá mise součástí operací NATO (mise ISAF), tak bychom mohli sebe

Poslanci ČSSD, kteří hlasovali pro vyslání vojsk do Afghánistánu:

Vlastimil Aubrecht
Robin Böhnisch
Jan Hamáček
Michal Hašek

Václav Klučka
Antonín Sed'a
Miroslav Svoboda
Zdeněk Škromach

Karel Šplíchal
Milan Urban
Petr Wolf
Cyril Zapletal

NATO a další protesty proti radaru

Výsledky bukurešťského summitu Severoatlantické aliance přivítala česká media s radostnými titulky, které oznamovaly, že NATO schválilo rozmístování prvků protiraketové obrany v ČR a Polsku. Detailnější pohled nám ale ukazuje, že to tak není.

V závěrečné deklaraci, která má padesát bodů, nenajdeme o České republice, Polsku nebo Brdech ani slovo. V příslušných bodech 37 a 38 se pouze lakonicky říká, že pod deklarací podepsaní státníci „uznávají významný příspěvek k ochraně Aliance před balistickými raketami s dlouhým doletem, který poskytne plánované rozmístění prostředků protiraketové obrany Spojených států v Evropě. Zkoumáme způsoby, jak propojit tyto kapacity se současným úsilím NATO v oblasti protiraketové obrany jakož i způsob, jak

zajistit, aby byly integrální součástí jakékoliv široké architektury protiraketové obrany NATO.“ Připravené varianty tohoto řešení v měl projednat summit NATO v příštím roce. Ve vhodném čase by pak měly být „zkoumány možnosti propojení systémů protiraketové obrany USA, NATO a Ruska.“

Analýza hrozeb nebo něco tomu alespoň podobného není k máni.

Dalo se to čekat. Pro českou delegaci byl výsledek summitu úplně dostačující. Šlo přeci jen o to, aby systém dostal „nějakým způsobem“ nálepku NATO. Vládní představitelé doufali, že to oslabí odpor jak v řadách některých koaličních stran (zejména Zelených), tak i u občanů.

Rebelové v Zelených vrací úder

Jenže stačilo, aby uplynul jen jeden den od konce summitu a bylo po radosti

proti jejímu vybudování na území České republiky.“

Vedení strany se v čele s Martinem Bursíkem snažilo celé jednání bojkotovat. Dokonce část proradarových Zelených ze sálu odešla,

na akci, která trvala od osmi do osmi. Podle platné právní úpravy se ve vzdálenosti do sto metrů od budov Parlamentu ČR nesmí protestovat. Může se ale kolem nich chodit. A tak se kolem budovy

senátu poslancecké sněmovny procházeli lidé oblečení v pikeotech a prolomili tak „nedotknutelnost“ tohoto místa.

Obdobnou akci jen s dárky pro poslance v podobě poslancecké slibu a volebního lístku uspořádala Iniciativa o čtrnáct dnu později. V té už šlo o konkrétní věc: připomenout po-

ti radaristů. Pátého dubna zasedala Republiková rada (RR) Strany Zelených, nejvyšší to orgán mezi sjezdy, a ta schválila toto usnesení: „Konstatujeme, že z podmínek, které stanovil Sjezd SZ v únoru 2007, byla splněna pouze jedna – bylo dosaženo společného stanoviska v Radě NATO. Další dvě podmínky - závazná garance vlády USA, že radarové zařízení protiraketové obrany bude začleněno pod řízení a velení NATO a společné stanovisko Rady EU - splněny nebyly.

Z tohoto důvodu Republiková rada SZ nesohlasí s umístěním radarové základny USA na území ČR a vyzývá ministry, poslance a senátory zvolené za SZ, aby hlasovali

domnívaje se, že učiní RR neusnášení schopnou. Tento krát se ale Martin Bursík přepočítal a RR schválila výše citované prohlášení a spolu s ním i např. odmítnutí privatizace nemocnic.

Před poslanceckou sněmovnou se může protestovat

Výsledky RR vlily novou krev do žil mnohým aktivistům i občanům, kteří pochybovali o tom, zda se ještě podaří radar zastavit. Nový zájem se projevil i na akci Iniciativy Ne základnám „Parlament nás neobejde, obejdeme parlament“, které se zúčastnilo na dvě stě lidí, kteří se během jednoho týdne vystřídali

slancům a poslankyním, že jsou to právě občané, jejichž drtivá většina je proti radaru, kteří budou rozhodovat o tom, zda se opět do poslanceckých lavic posadí.

Právě důraz na limit jejich mandátu a to, že protesty jim přišli „až pod nos“, rozčilovalo jedny poslance do nepříčetnosti, druhé donutilo před demonstranty utíkat a další zase chodit jiným vchodem, než jsou zvyklí.

Ukolem Iniciativy Ne základnám je udržet tento tlak a to jak sbíráním podpisů pod petici, tak organizováním demonstrací různého druhu. I malé, ale dobře mířené akce mohou mít svůj význam.

JAN MÁJÍČEK

Radar a cizí vojska

Na serveru Britké listy se objevila zajímavá diskuse. Boris Cvek zde publikoval článek, který se jmenuje *Proč jsem pro radar*. Na něj reagoval sympatizant Ne základnám z Ostravy, Jiří Šindelář, který ve svém článku změnil klíčová slova (jsou vyznačena kurzívou). Výsledek posuďte sami.

Proč jsem pro radar

Mé důvody pro radar? Předně nejsem pacifista a mám, abych tak řekl, churchillovský názor na svět (bez silné vojenské moci se nelze bránit agresorovi a agresorem může být nakonec kdokoli). Dále jsem proamerický a považuji USA, i se všemi chybami, za reálnou záruku západní civilizace - věřím Američanům, že to ("hvězdné války"), co dělají už od dob Reaganových, je správné. Věřím jim víc než českým nebo evropským politikům. NATO, to je ostatně totéž co USA - z vlivných států NATO je Německo poraženou zemí bez silné armády (zemí, která je tím, čím je, čili vyspělým západním státem se silnou demokracií), jen díky USA - Američané třeba okupovali Bavorsko po dlouhou dobu po válce a nezdá se, že by americká přítomnost Bavorsku byla ke škodě - jako přítomnost Rusů nám po roce 1968. Dále Francie je mimo vojenské struktury NATO - a Británie je vždy na straně USA. Ostatní země NATO jsou de facto bezvýznamné a jediné, co NATO pro ně znamená, je ochrana, poskytována zejména ze strany USA, které jsou asi jediný opravdu vojensky akceschopný stát na světě.

Čili jednoduše - jsem pro radar, protože důvěřuji Američanům, a vycházím přitom ze zkušenosti Evropanů z posledních 100 let. Americká vojenská přítomnost v Evropě od první sv. války až po Pershingy či Jugoslávii vždy Evropě šla k duhu a bez ní by tu dávno vládl někdo jiný než západní liberální duch. Naše zájmy a zájmy USA jsou totožné.

To vše píší při vědomí, že USA nejsou zdaleka dokonale stát a dopouštějí se mnoha hrozných chyb a zločinů.

Nejsem bez pochybnosti a vím, že svět je složitý. Pokud jde o veřejnost, ať si každý myslí, co chce, ale vláda a armáda mají jasnou odpovědnost a musí mít i znalost situace. Podle mne svět funguje asi tak jako v britské satirické komedii "Jistě, pane premiéře", která teď běží v pátek večer na ČT2.

Nikdy neexistují dokonalá řešení, ale historie ukazuje, že to, co se vskutku děje, navenek příliš neproniká. Mám kamaráda politologa, s nímž jsem strávil hodiny debatou např. o Vietnamu (jeho specializace) - dnes se zdá, že kdyby Američani tehdy nepodlehli kampani proti válce (která vycházela zevnitř Ameriky a podle všech hodnot byla ušlechtilá), mohli tu válku vyhrát a nemuseli přistupovat na Kissingerovu cynickou politiku obchodu s diktátory a Sověty.

Myslím, že všechno je poněkud jinak, než to vypadá, a historie nám řekne, co Američani dnes sledují a zda česká vláda jednala v národním zájmu. Velké pochybnosti jsou ještě účinnější než malé, musíte zpochybnit všechno.

BORIS CVEK

Proč jsem pro vstup vojsk

Mé důvody pro podporu vstupu vojsk? Předně nejsem pacifista a mám, abych tak řekl, leninský názor na svět (bez silné bratrské pomoci se nelze bránit reakcionářům a reakcionářem může být nakonec kdokoli). Dále jsem prosovětský a považuji SSSR, i se všemi chybami, za reálnou záruku socialismu - věřím Sovětům, že to („internacionální pomoc“), co dělají už od dob Stalinových, je správné. Věřím jim víc než českým nebo evropským politikům. Varšavská smlouva, to je ostatně totéž co SSSR - z vlivných států Varšavské smlouvy je Rumunsko poraženou zemí bez silné armády (zemí, která je tím, čím je, čili vyspělým socialistickým státem se silnou dělnickou třídou), jen díky SSSR - Sověti třeba okupovali NDR po dlouhou dobu po válce a nezdá se, že by sovětská přítomnost NDR byla ke škodě - jako přítomnost Němců nám po roce 1939. Dále Jugoslávie je mimo vojenské struktury Varšavské smlouvy - a Polsko je vždy na straně SSSR.

Ostatní země Varšavské smlouvy jsou de facto bezvýznamné a jediné, co Varšavská smlouva pro ně znamená, je ochrana, poskytována zejména ze strany SSSR, které jsou asi jediný opravdu vojensky akceschopný stát socialistického světa.

Čili jednoduše - jsem pro vstup vojsk, protože důvěřuji Sovětům, a vycházím přitom ze zkušenosti socialistického tábora z posledních 50 let. Sovětská vojenská přítomnost v Evropě od druhé sv. války až po Maďarsko vždy socialistickému táboru šla k duhu a bez ní by tu dávno vládl někdo jiný než komunistický duch. Naše zájmy a zájmy SSSR jsou totožné.

To vše píší při vědomí, že SSSR nejsou zdaleka dokonale stát a dopouštějí se mnoha hrozných chyb a zločinů.

Nejsem bez pochybnosti a vím, že svět je složitý. Pokud jde o veřejnost, ať si každý myslí, co chce, ale vláda a armáda mají jasnou odpovědnost a musí mít i znalost situace. Podle mne svět funguje asi tak jako v sovětské satirické komedii „Jen počkej zajíci!“, která teď běží večer na Československé televizi.

Nikdy neexistují dokonalá řešení, ale historie ukazuje, že to, co se vskutku děje, navenek příliš neproniká. Mám kamaráda politologa, s nímž jsem strávil hodiny debatou např. o Afghaništánu (jeho specializace) - dnes se zdá, že kdyby Sověti tehdy nepodlehli kampani proti válce (která vycházela zevnitř KSSS a podle všech hodnot byla ušlechtilá), mohli tu válku vyhrát a nemuseli přistupovat na Gorbačovovu cynickou politiku obchodu s diktátory a imperialisty.

Myslím, že všechno je poněkud jinak, než to vypadá, a historie nám řekne, co Sověti dnes sledují a zda vedení KSČ jednalo v národním zájmu. Velké pochybnosti jsou ještě účinnější než malé, musíte zpochybnit všechno.

JIŘÍ ŠINDELÁŘ

Přidejte se k iniciativě Ne základnám

- * podepište petici a rozšířte ji ve svém okolí či poskytněte místo, kam mohou lidé přijít petici podepsat
 - * pomozte s organizací protestních akcí proti základnám
 - * pomozte s propagací iniciativy (internet, šíření letáčků...)
 - * poskytněte tisk či kopírování materiálů
- ...kontaktujte nás

www.nezakladnam.cz

Kupní bezmoc

V České republice se v poslední době hodně debatuje o inflaci, stagnaci a poklesu kupní síly obyvatelstva. Tato situace, kdy mnozí cítí, že přicházejí hubené roky, je v zajímavém rozporu s oficiálními ekonomickými daty, které ukazují ČR jako stát s vysokým hospodářským růstem.

Změnu situace, zdražování a zvyšování výdajů na základní potřeby, lze určitě přičíst takzvaným reformám, které prosadila vláda, v jejímž čele stojí Mirek Topolánek. Současný stav není ale jen jeho zásluhou, protože celá Evropa a většina světa je postižena inflací a snížením kupní síly. Trend snižování kupní síly, hlavně u nižší střední třídy, se nevytořil odnikud, ale je, alespoň na kontinentě, pozorovatelný již delší dobu.

Inflace zasáhla velice citelně vlastně celou planetu. Ačkoliv boj s chudobou nebyl příliš úspěšný delší dobu, v posledních měsících se v méně rozvinutých částech světa rozšiřují demonstrace a i ostřejší akce, za nimiž stojí hlad a strach z něj. Ačkoliv ministr Bursík prohlašuje, že agropaliva nezpůsobují nedostatek potravin a růst jejich cen, údaje, které představila zemědělská organizace Via campesina, vypoovídají o něčem jiném. Ceny mouky se za poslední rok

zdvojnásobily, obdobný skok zažila i rýže a ceny kukuřice stouply o 50%. Produkce obilí a kukuřice je však nejvyšší od roku 1997. Agropaliva ale stáhla významné procento obilí a kukuřice od potravinářského využití k palivovému nádrží a část státních rezerv největších zemědělských velmocí, jako USA nebo Čína, byla použita na výrobu „zeleného“ a „hladového“ benzínu. Agropaliva tedy mají přímý dopad na ceny a zásoby potravin ve světě, již proto, že

jsou subvencovány vládami a bankami rozvinutého světa, protože snižují dostupnost potravin na trhu a mají i další, podobně negativní, ale nepří-

sledky jsou méně tragické než jinde. Stačí připomenout, že ve Španělsku jsou potraviny prodávány o 600% dražší, než je jejich výkupní cena u výrob-

ce na přípravu tortillas. Ceny všech těchto potravin jsou totiž závislé na mezinárodních burzách a mechanismech, které jsou postaveny na snaze o co

nejvyšší výdělek pro prodávající a ne na distribuci, která by zaručila dostupnost potravin všem.

V Evropě se taktéž často mluví o tom, že kupní síla obyvatelstva, a hlavně nižší střední třídy, kde převažují zaměstnanci, se neustále snižuje. Téma kupní síly se stává stále naléhavějším s rostoucí inflací a krizí hypoték, která z USA zasáhla i EU. Kupní síla se ale nesnižuje jen díky vysoké inflaci, ale také zásadním přerozdělováním zdola nahoru. Podíl mezd a zisků firm se od roku 2000 zvyšuje ve prospěch zisku a na úkor mezd. Jak ukazují dokumenty, které sestavily evropské odborové centrály, od roku 1997 se podíl zisku na HDP zvýšil o 3%. V roce 2005 mělo 20% nejbohatších pětkrát vyšší příjem než 20% nejchudších, ale

v roce 2000 to bylo jen třiapůlkrát. Navíc, ačkoliv pomalejším tempem, ekonomika EU se nikdy nedostala do recese, celkové bohatství se zvyšovalo, ale kupní síla mezd zaměstnanců se v průměru snížila o 10%. Krize kupní síly tudíž není plošná, ale má jasné rysy - je způsobena nejen inflací, ale také přerozdělováním zdola nahoru. Krize postihuje jen střední a nízké vrstvy, ne celou společnost.

Dalším alarmujícím číslem je vysoký nárůst počtu takzva-

mé důsledky. Trh s agropalivy totiž rozšířil ještě více monopol nadnárodních korporací na výrobu potravin a zvýšil vliv burzy na určování cen potravin. Ceny jsou tedy nyní stále více vystaveny burzovním spekulacím a dohodám mezi korporacemi a bankami, které si určují na trh potravin monopol. A jelikož je současný systém globální (a má mezinárodní burzy, kde lze dělat stejně mezinárodní spekulace), podobný mechanismus funguje i v Evropě, ačkoliv ná-

ců. Podobná situace panuje i v jiných státech.

Na výkyvu cen potravin má tedy daleko větší zásluhu spekulace a monopol, než to, že Číňané začali pít mléko a jíst maso. Tento systém distribuce, který má být podle neoliberalních ekonomů ten neefektivnější, selhává na všech kontinentech světa. Není rozdílu mezi Egyptanem bojujícím proti drahému chlebu, českým důchodcem, kterému zdražili mléko, a Mexičanem, který již nemá dost kukuřic-

ných chudých pracujících. Jde o ty lidi, kteří dostávají plat ne o moc vyšší než minimální mzda. V této kategorii je také mnoho mladých, kteří jsou postiženi fenoménem nejisté práce - pracují jen na smlouvy na dobu určitou na dohodu o provedení práce, které obvykle zahrnují nízké mzdy a nedávají nárok na nemocenskou nebo podporu v nezaměstnanosti. Mnozí z nich jsou papírový podnikatelé, mají vlastní IČO, ale de facto jsou v zaměstnaneckém vztahu. Firmy si tak našly cestu, jak

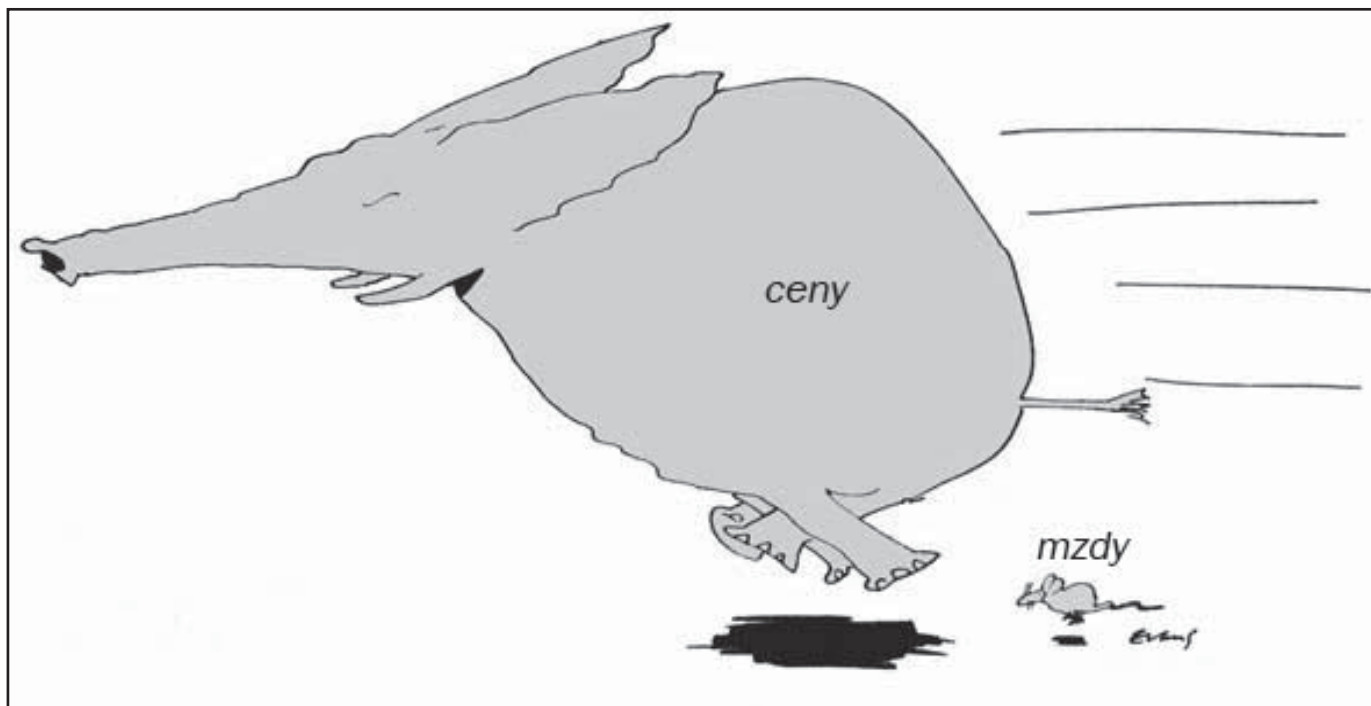
se totiž předpokládá, že peníze ušetřené z daní budou znovu investovány do výroby. Tím se zvýší produktivita práce a tudíž i mzdy. Realita ale ukazuje, že výrobci nemají v zájmu příliš zvyšovat produktivitu práce v EU, více investují do rozvojových zemí a hlavně do finančního kapitálu a do burzovního systému. Snížení daní má tudíž za následek výpadek prostředků z veřejného rozpočtu a nulový dopad na sociální situaci obyvatelstva. Heslo "pracovat více a vydělávat více" je často aplikováno

né finance, protože výpadek zdrojů se může negativně promítnout ve zdravotnictví, sociální péči, školství či jiných veřejných službách. I tento přístup totiž nemění jeden zásadní poměr, nesnaží se vynutit zvyšování mezd zaměstnavatelem a přerozdělování zisků. Tento státní zásah je v důsledku lepší pro zaměstnavatele, protože se zvýší kupní síla zaměstnanců, aniž by se muselo zasahovat do účetních knih podniků.

Levicové řešení krize kupní síly musí tedy počítat s

bylo ve výši zhruba 1%. Nota bene, strůjcem této daně není nějaký sovětský bolševik, ale držitel Nobelovy ceny za ekonomii, člověk, který věří ve volný trh, ale který si je vědom i zásadních limitů tohoto mechanismu. Zavedení Tobinovi daně a dalších speciálních daní vůči finančnímu trhu a ziskům bank se ale setkává s obrovským odporem ze strany finančních kruhů, jak ukazují tlaky na vlády, které by chtěly podobné daně zavést.

Dalším mechanismem jak zvednout kupní sílu je zave-

znižovat náklady a mzdy se záminkou konkurovat zemím, kde existuje sociální dumping, jako např. Čína a Indie. I tady lze mluvit o zvláštním vztahu mezi například mezi čínským dělníkem, který nemá takřka žádná práva a pobírá mizivou mzdu, a čerstvým francouzským vysokoškolačkem, který má nejisté zaměstnání a malou mzdu. Oba nemají mnoho sociálních práv a nemohou mít požadavky na vysoké mzdy, aby nevypadli z trhu práce. Oba jsou ve společnosti, kde se musí šetřit, ačkoliv se zisky zvyšují.

Na krizi kupní síly politické strany odpovídají různě. Nicolas Sarkozy, který Francouzům slíbil navýšení jejich pouvoir d'acheter, představil recept "pracovat více a vydělávat více" společně s daňovou úlevou pro podniky. Tento recept je na výsost liberální, avšak nefunkční. V případě snížení daní podniků

snížením daní za přesčasy. Tím se významně prolamuje bariéra 40 pracovních hodin za týden, zaměstnanec musí odpracovat přesčasy, a možná bude mít na výplatní pásce více peněz, vcelku však se ale snižuje počet pracovních míst a zvyšuje nezaměstnanost. Navíc přesčasy snižují bezpečnost práce, a mohou být vynucena ze strany zaměstnavatele. Zaměstnanec nemusí přesčasy dobře snášet ani fyzicky ani psychicky, takže zvýšení mzdy je tvrdě vykoupené. Navíc tyto mechanismy nezasahují do přerozdělování zdola nahoru, o kterém byla již řeč.

Sociálně demokratické směry často preferují daňovou úlevu na mzdách zaměstnanců. Hrubá mzda zůstane sice stejná, ale zvýší se čistá. V tomto případě je to však stát, kdo navyšuje mzdy, ne zaměstnavatel. I tento postoj má negativní vliv na veřej-

ným přerozdělením, a také se musí vybavit prostředky jak kontrolovat finanční trh, toky kapitálu a burzu. Právě v těchto odvětvích se odehrávají největší daňové úniky, spekulace a falešné finanční bubliny, jejichž efekty dopadají na obyčejné lidi, ať už ve formě krachu bank, či peněz, které nejsou ve veřejném rozpočtu, nebo zvyšování cen potravin. Právě proto, že finanční trh má často negativní sociální dopady, je vhodné, aby jeho transakce byly speciálně zdaněny. Například zavedením takzvané Tobinovi daně, která by zasáhla toky kapitálu, měla by více stabilizovat finanční trh a měla by být určitou prevencí vůči spekulacím. Touto daní by se získaly prostředky na řešení problému hladu po celém světě, aniž by bylo nutné dávat peníze na charitu nebo zvyšovat daně středním a nízkým vrstvám, přičemž zdanění by

dení takzvané sociální mzdy. Jde o zavedení příjmu, který by dostával každý obyvatel země. Nejde o minimální příjem, ale o příjem, který by nasadil určitou laťku ve společnosti, na kterou by musely reagovat i firmy, zvýšením svých mezd. Spojení mezd a produktivity se totiž zdá naprosto zastaralé v momentě, kdy zisky nejsou investovány do zvyšování produktivity práce, ale do finančního trhu. Navíc by se práce uznala jako sociální hodnota, jako něco, co není jenom na trhu vyměnitelným statkem (jako pytel bambor, kanystr benzínu, či balení kondomů), ale je lidskou aktivitou a tvořivostí.

Je taky nutné bojovat proti nejistým pracovním smlouvám či falešným podnikatelům, jak dokázali francouzští studenti v boji proti CPE. Musí se vytvořit stabilní pracovní smlouvy, které by zajistily zaměstnancům pocit bezpečí v práci. Ne-

jistá práce, fenomén papírových podnikatelů a nekonečně obnovované smlouvy na dobu určitou se totiž dnes stávají důvodem nejen snížení kupní síly, ale celkového životního standardu mezi evropskými mladými.

Tyto všechny kroky ale narážejí na moc a arogantnost velkých průmyslových koncer-

nů, bank a korporací. Jak již bylo řečeno - tyto subjekty, vcelku pochopitelně, hledají jen vlastní zisk. Jak ale ukazují zkušenosti těchto dnů, ať už jde o krizi hypoték, o bouře v rozvojových zemích kvůli hyperinflaci potravin, či o inflaci v Evropě, je jen ideologií neoliberálních ekonomů, že volný a deregulovaný trh a ka-

pitál neefektivněji distribuují zdroje. Nejde ani o zavedení keynesiánského systému ekonomiky, protože stát supluje kapitál a jen efektivněji vytváří podmínky pro jeho rozvoj (koneckonců nejvíce keynesiánské řešení krizí je válka), ale jde o to se pokusit přerozdělit zdroje, které tady jsou tak, aby dokázaly uspokojit potře-

by obyvatel země. Jen takový zásah totiž může opravdu něco změnit. Je totiž sice možné zrušit Topolánkové reformy, ale stále tady zůstávají jiné a hlubší rozpory, které je nutné vyřešit pro zajištění důstojné existence všem.

JAKUB HORNÁČEK

Palestina:

Genocida Palestinců vyhlášena

„Všichni Palestinci musí být pobiti; muži, ženy, děti, dokonce i jejich dobytek.“

Tento zbožný názor pronesl před týdnem rabín Jisroel Rosen, ředitel náboženského institutu Comet navštěvovaného studenty a vojáky v izraelských osadách na Západním břehu. V článku zveřejněném v řadě náboženských izraelských listů před dvěma týdny a otištěném 26. března v liberálním listu Ha'arec Rosen tvrdil, že v Tóře existují podklady k ospravedlnění tohoto názoru. Rosen jako autorita s právem vydávat pro židy náboženská stanoviska, napsal, že Palestinci jsou jako národ Amálekvců, který zaútočil na izraelské kmény na jejich cestě do Jeruzaléma po útěku z Egypta pod Mojžíšovým vedením; Bůh seslal v Tóře příkaz dovolující židům pobít Amálekovce a tento příkaz je v židovské právní vědě znám.

Rosen do článku, který v Izraeli vyvolal poprask, uvedl text tohoto příkazu Tóry: „Nyní jdi a pobij Amáleka; jako klaté zničíte vše, co mu patří. Nebudeš ho šetřit, ale usmrtíš muže i ženu, pachole i kojenče, býka i ovci, velblouda i osla!“ (1. Samuelova 15,3; překlad podle bible České-ekumenického překladu – pozn. překl.) Rosen dodává, že Amálekovci nejsou určitá rasa nebo náboženství, ale spíše všichni, kdo nenávidí ži-

dy z náboženských nebo národnostních důvodů. Jde tak daleko, že tvrdí: „Amálekovci budou existovat tak dlouho jako židé. Vynoří se vždy z jiné rasy, aby útočili na židy, a proto musí být válka proti nim globální.“ Požaduje uplatnění „příkazu o Amálekovicích“

většina těch, kdo jsou oprávněni vydávat židovská náboženská stanoviska, názor rabína Rosena podporují, jak potvrdil list Ha'arec. V jejich čele je rabín Mordechaj Elijahu, současná vůdčí duchovní autorita. Rosenův názor sdílí také rabín Dov Lior, předseda

sek s rasistickou nenávisťou povahou. Ve dnech po jeruzalémském incidentu vydala řada rabínů v čele s Danielem Satobským náboženská stanoviska, v nichž vyzývali židovskou mládež a „všechny, kdo věří v Tóru“ k co nejrychlejší pomstě na Palestincích.

Týden po události vydala skupina předních rabínů bezprecedentní náboženské stanovisko dovolující izraelské armádě bombardovat palestinské civilní obytné oblasti, budou-li odtud podniknuty útoky na židovské obytné části: „Když obyvatelé měst sousedících s osadami a židovskými centry vypálí střely na židovské osady s cílem způsobit smrt a destrukci, Tóra dovoluje vypálit střely na zdroj palby, i kdyby tam byli civilní obyvatelé.“

Stanovisko dodává, že je někdy nezbytné odpovědět okamžitě palbou na zdroj střelby bez zajištění předchozího varování palestinského obyvatelstva. Před týdnem rabín Elijahu Kinvin-sky, druhá současná nejvyšší autorita ortodoxních židů, vydal stanovisko zakazující zaměstnávat Araby, především v náboženských školách. Tomuto stanovisku předcházelo jiné, vydané rabínem Liorem, které zakazovalo zaměstnávat Araby a pronajímat jim byty v židovských čtvrtích. S cílem vytvořit klima, které židovským extrémistickým or-

a říká, že židé se jim musí vždycky řídit, protože jde o „Boží přikázání“.

Rosen se nerozpakuje definovat „Amálekovce tohoto věku“ jako Palestince. Píše: „Ti, kdo zabíjejí studenty, kteří recitují Tóru, a vypalují střely na město Siderot, šíří hrůzu v srdcích mužů a žen. Ti, kdo tancují nad krví, jsou Amálekovci, a my musíme odpovědět stejnou nenávisťou. Musíme vymazat všechny stopy humanity v jednání s nimi tak, abychom zvítězili.“

Skutečně skandální je, že

Rady rabínů Judeje a Samaří (Západního břehu), a rabín Šmuel Elijahu, vrchní rabín Safedu a kandidát na post vrchního izraelského rabína. Řada politických vůdců Izraele rovněž projevila souhlas s tímto názorem, mezi nimi Ori Lubiansky, hlava jeruzalémské městské samosprávy.

Mezi pozorovateli v Izraeli není sporu o tom, že střelba v Jeruzalémě, která před třemi týdny usmrtila v náboženské škole osm židovských studentů, byla pro židovské autority pobídkou k vydávání stanovi-

organizací dovolí pokračovat v útocích na palestinské občany, vydal rabín Izrael Ariel, jeden z předních rabinů Západního břehu nedávno stanovisko zakazující zbožným židům účastnicím se útoku proti Palestincům dostavit se před izraelské občanské soudy. Podle tohoto stanoviska musí místo toho žádat, aby mohli stanout před soudy Tóry, které se řídí židovským náboženským právem.

List Ha'arec poznamenal, že to, o co rabín Ariel usiluje náboženským stanoviskem, se už ve skutečnosti stalo. Prvoinstanční soud v Kfar Saba nařídil propustit mladou židovskou ženu Cevii Tešrael, která uprostřed Západního břehu napadla palestinského rolníka. Existují židovské duchovní autority, které oslavují zabití a vychvalují teroristy, např. rabín Jicchak Ginsburg, vrchní rabín v Izraeli, který publikoval knihu s názvem Hrdina Báruch, věnovanou památce Bárucha Goldsteina, který v roce 1994 provedl masakr v Ibráhimově mešitě v Hebronu na jihu Západního břehu, kde začal během ranních modliteb střelou a zabil 29 Palestinců. Ginsburg jeho čin považuje za „čestný a úžasný“.

Nebezpečí těchto náboženských stanovisek tkví ve skutečnosti, že duchovní autority, které je vydávají, používají mezi věřícími mladými židy velký respekt. A zatímco věřící tvoří jen 28 procent izraelské populace, více než 50 procent Izraelců se označuje za konzervativní a přikládá velký význam stanoviskům vydávaným židovskými duchovními autoritami. Podle

studie provedené fakultou sociálních věd univerzity Bar Elon přes 90 procent těch, kdo se označují za zbožné, věří, že pokud státní zákony a vládní nařízení nejsou v souladu s obsahem náboženských stanovisek vydaných rabíny, jsou povinni pominout ty první a konat ve shodě s druhými.

Co umožňuje rasistickým náboženským stanoviskům hlubší a dalekosáhlejší vliv, je skutečnost, že v průběhu posledního desetiletí stoupenci současného sionistického náboženského proudu, k němuž patří téměř 10 procent populace, usilují o získání kontroly nad armádou a bezpečnostními složkami. Činí tak dobrovolností služby ve speciálních bojových jednotkách. Úřad mluvčího izraelské armády uvádí, že ačkoli procento stoupců tohoto směru je v demografickém složení země nízké, představují více než 50 procent důstojníků izraelské armády a přes 60 procent velitelů speciálních jednotek. Podle průzkumu mínění věřících důstojníků a vojáků provedeným interdisciplinárním střediskem Herzlija a zveřejněným v loňském roce, více než 95 procent věřících vojáků a důstojníků říká, že hodlají vykonávat rozkazy zvolené vlády a jejich vůdců jen tehdy, když budou v souladu s náboženskými stanovisky vydanými předními rabíny a duchovními autoritami.

Člen Knésetu za stranu Tajammu vedenou Azmím Bišarou, Wásil Táhá, říká, že tato náboženská stanoviska vedou k páchání zločinů. Zmiňuje stanoviska vydaná řadou rabínů v roce 1995, která teh-

dy vedla k vraždě bývalého izraelského premiéra Jicchaka Rabina. „Jestliže se tak děje, když náboženská stanoviska požadují útoky proti židovským vůdcům, jako byl Rabín, co se stane v podobné situaci, kdy požadují útoky proti palestinským vůdcům a palestinské veřejnosti?“ ptá se. „My, jako arabské vůdci, jsme začali pociťovat nedostatek bezpečnosti vyplývající z náboženských stanovisek, a zjišťujeme, že je třeba velké dávky obezřetnosti při našich krocích, protože jsme si jisti, že existují lidé, kteří se pokusí tato stanoviska uskutečnit,“ prohlásil pro egyptský týdeník al-Ahrám.

Táhá odbývá ty, kdo se ptají, zda izraelská vláda a politické kruhy proti tomuto extremismu něco dělají: „Ministři izraelské vlády a členové Knésetu se předhánějí v podněcování proti palestinské veřejnosti a neváhají hrozit vyháním Palestinců, kteří žijí na své půdě v Izraeli a mají izraelské občanství, za hranice Izraele, stejně jako to dělal bývalý vicepremiér Avigdor Lieberman a poslanec Evi Etam“. Poznamenává, že palestinští občané v Izraeli začali vzhledem k těmto náboženským stanoviskům činit mimořádná předběžná opatření včetně bezpečnostních opatření kolem mešit a veřejných institucí a informování pořadatelů veřejných demonstrací, aby se členům židovských teroristických organizací mohlo zabránit v útocích na účastníky. Táhá uvádí, že tato náboženská stanoviska se nejvíce dotýkají Palestinců ve smíšených židovsko-palestinských městech jako Hajfa,

Lod, Ramla a Jeruzalém.

Palestinský spisovatel a vědec Abd al-Hakím Mufid z města Umm Fáhém soudí, že náboženská stanoviska rabínů získala větší význam díky souladu mezi oficiální rétorikou a rétorikou rabínů. Poznamenává, že oficiální izraelský establishment se nesnaží střetnout s „fašistickou“ rétorikou těchto stanovisek, i když by tak mohl učinit. „Většina rabínů, kteří vydávají tato despotická náboženská stanoviska, jsou oficiálními zaměstnanci státních institucí a jsou placeni státem. Ale stát je nežene k zodpovědnosti ani se nesnaží jim vydávání takových stanovisek zakázat,“ řekl týdeníku al-Ahrám.

Mufid upozorňuje, že oficiální politické instituce jsou v krizi, sionistický konsenzus s těmito stanovisky roste mnohem intenzivněji a nabízí jako příklad náboženská stanoviska navazující na výzvu rabína Meira Kahana počátkem 80. let, ospravedlňující jeho naléhavou výzvu k vyhnání Palestinců. Dodává, že Izrael prakticky podporuje všechny, kdo zabíjejí Palestince, a poukazuje na způsob, jakým izraelská vláda nakládá s doporučeními Orrovy komise, která vyšetřovala zabití 13 Palestinců s izraelským občanstvím izraelskou policií v prosinci 2000. Vláda spis odložila ad akta, i když komise potvrdila, že policie jednala vůči Palestincům agresivně. Rabínská rasistická rétorika je účinná také vinou mlčen a následkem nedostatku jakéhokoli rázného postupu proti ní.

Z týdeníku Al-Ahrám,
PŘEKLAD EVA CIRONISOVÁ

Dokaři stávkovali proti válce

Na protest proti válce v Iráku včera stávkovalo na 25 tisíc dokařských dělníků z 29 přístavů po Spojených státech. V Iráku samotném zastavili dokaři práci na hodinu na znamení solidarity.

Odbory International Longshore and Warehouse Union vyhlásilo První máj „dnem odborových záležitostí“ pro dělníky ve všech 29 přístavech západního pobře-

ží. Akce měla velkou šanci americkou armádu zasáhnouti prakticky – právě z těchto 29 přístavů totiž vláda posílá do Iráku munici a zásoby.

Kromě přístavních dělníků stávkovali rovněž autodopravci, kteří tak protestovali kromě amerického angažmá v Iráku i proti cenám benzínu. Požadovali okamžité stažení vojáků do vlasti.

Není to přitom poprvé, kdy

dokaři stávkovali z politických důvodů, předtím to bylo kvůli Mumia Abu-Jamalovi a liverpoolským dokařům.

V Iráku stávkovali dělníci z přístavů Um Kasr a Khor Al Zubair, jednak proti válce, jednak proti omezování odborových práv.

„Odvážné rozhodnutí, které jste učinili, abyste na Prvního máje protestovali stávkou proti válce, podporuje náš boj

proti okupaci, aby tak přinesl lepší budoucnost pro nás i zbytek světa,“ píše irácké dokařské odbory.

Zdůrazňují, že lepší svět bude vytvořen jen dělníky a protestují nejen proti válce, ale i proti tomu, že vláda prosazuje jedině, jí uznané odbory, a proti privatizaci.

převzato z www.ezurnal.cz

Jde to i bez šéfů

Jedna z knih, která by neměla chybět v knihovně žádného levičáka čtoucího španělsky nebo anglicky, je inspirativní čtení Sin patron - stories from Argentina's Worker-Run Factories. Napsáno a poprvé vydáno argentinským vydavatelským a aktivistickým kolektivem „Lavaca collective“.

Předmluvu k anglickému vydání v Haymarket Books napsali Naomi Klein a Avi Lewis, tvůrci filmu The Take .

Naomi Klein je rovněž autorka vynikajících knih jako jsou The shock doctrine – the rise of disaster capitalism, No logo, Fences and windows.

Doporučuji vyhledat si ji rovněž na YouTube .

Název knihy Sin patron – Without Boss- Bez šéfa - je příznačný.

Krachující továrny v době plánované bídy a systemati-

zovaných bankrotů byly převzaty a řízeny zaměstnanci, bez bosů; a mnohé se staly produktivnějšími nežli byly kdykoliv předtím, coby podniky vlastněné kapitalisty. I v případech méně úspěšných byly každopádně zachráněny pro zaměstnance.

V Argentině tak vzniklo zhruba 170 dělnických družstev, ve kterých se pracující podílejí na zisku spolu s jejich komunitami. V některých družstvech je zisk rozdělován rovnoměrně, jinde rozdílně dle stupně odpovědnosti a požadované kvalifikace.

Družstva jsou pochopitelně nucena přijmout některá pravidla kapitalistické ekonomiky, namísto zásad socialistické solidarity, která nemá pouze morální a kulturní humanizující význam, ale je především objektivní nutností, takže mohou být nanejvýše modelem

pro předstupeň socialistického družstevnictví, ale jistě i tak jsou inspirující nejen pro Latinskou Ameriku.

Neoliberalistické metody vnucené Argentině k bezvýhradnému uplatnění vedly ke kolapsu a situaci, která byla nazvána „Robin Hood state“. V prosinci 2001 dochází v Argentině k naprostému krachu. V období nazvaném Argentinazo se vystřídalo v období několika měsíců pět prezidentů.

Továrny jsou obsazovány a hlídány dělníky, kteří často přinášejí podniku nemalé oběti, včetně finančních. Tato historie je hlavním obsahem knihy, takřka kroniky hnutí.

Reakce na toto hnutí byly ze strany levice různé, od většinou pozitivních po doktrinářskou kritiku a exkomunikaci z imaginární „kominterny“.

Pokud nechápeme kapita-

lismus jako vládu kapitalistů, ale vládu kapitálu, je nutné sebezáchovné jednání argentinských dělníků podpořit, ačkoliv je snadno integrovatelné a pouze na počátečním stupni nevýrazné subversivity, ale rozhodně užitečné, mimo jiné:

1) z hlediska pedagogiky utlačovaných

2) brzdí úměrnou masovou nezaměstnanost potřebnou pro přiměřený provoz kapitálu

3) vnáší do ekonomického dění humánní transcendingí prvky, což je samo o sobě pro kapitalismus nežádoucí

4) narušuje stereotypní představy o nutné hierarchii a nezbytné podřízenosti pracujících

Především je iritujícím příkladem „jiných možností pro jiný svět

JOSEF MIKOVEC

Landa není v Brně vítán

Daniel Landa hodlá na podzim uvést v brněnském Národním divadle svoji hudební hru Zlatý drak, zaměřenou na výchovu mládeže a vycházející z učení C. G. Junga a tradice Sokola. V minulém roce se už podílel na představení Deník krále v Městském divadle Brno.

Nechci, aby byl Daniel Landa, s ohledem na jeho minulou i současnou tvorbu a postoje, součástí brněnského kulturního života, nechci, aby byl v dobrém spojován s mým městem, stydím se za to, že Národní divadlo v Brně pomáhá někomu takovému naplňovat jeho ambice po vstupu do sféry tzv. vyšší kultury.

Protestuji

proti tomu, co pan Landa představuje, vadí mi atmosféra jeho veřejného vystupování, to, co vnímám jako komerční nacionalismus, předstírání hloubky, parazitování na symbolech (národních, popkulturních, ezoterických), institucích (Církev, Sokol, Národní divadlo) a nežijících autorech (Viktor Dyk, Karel Kryl, Carl Gustav Jung). Osobně proti němu nic nemám a nechci přispívat k reklamní kampani, kterou tento úspěšný a vlivný podnikatel zakládá na patetické sebelibosti.

Uznávám, že skládka toxického odpadu na brněnském Náměstí svobody by byla vážnějším důvodem k vyjádření odporu.

Petr Váša, literát a hudebník

P. S. Toto je moje stanovisko. Z osobních důvodů jsem alergický na estetiku fašounství, ve spojení s mým městem obzvlášť. Pokud byste se chtěli k tomuto prohlášení připojit, ozvěte se na www.nevitam.cz – a ke svému jménu prosím připojte stručné označení své profese. Pokud nemáte přímý vztah k Brnu a chtěli byste se připojit k obecnější části textu (druhý odstavec), uveďte prosím také místo, kde působíte.

P. P. S. K uvedení hry Zlatý drak navrhuji uspořádat divadelní a hudební festival Brněnský prak, s podtitulem „proti velkému Blablu“. Blablo je výraz, spojující slova blábolení,

zlo a blo. Popisuje trojhlasé monstrum, složené z myšlenek, že 1. lidé se dají soudit podle zevnějšku, 2. složité věci je možné zjednodušit silou a bez poctivého přemýšlení, 3. zmatené předstírání duchovnosti je zajímavé a krásné. (rasismus, autoritářství a kýč)

Prak tedy nebude namířen proti osobám, ale proti obecnému jevu. Mohl by také podpořit činnost nějaké instituce, zastávající se kultury proti nesnášenlivosti, například Muzeum romské kultury v Brně.

Logem Brněnského praku by mohla být ruka s prsty roztaženými „do praku“ a rajčetem mezi nimi (se zelenou stopkou nahoře).

připojit se k prohlášení můžete na www.nevitam.cz

Solidarita je váš časopis

* každý měsíc už více jak rok alternativní zprávy z domova i ze světa
* reportáže z demonstrací, protestů a stávek
* antikapitalistická teorie a analýzy
Předplaťte si Solidaritu a dostáváte aktuální číslo vždy, když vyjde. Jsme otevřený časopis, který přivítá Vaše příspěvky a podněty. Kontaktujte nás!

Význam marxistické teorie

Marxismus není mrtvé nebo překonané dogma. Musíme ho studovat a učit se z toho, co se povedlo a co ne.

Lenin znovu a znovu opakoval, že nemůžeme mít revoluční stranu bez revoluční teorie. Marxismus je definován Marxem a Engelsem jako vědecký socialismus. Věda, aťž se jedná o fyziku, chemii či marxismus, nemůžeme chápat jen jako sbírku hesel. Musíme jej seriózně studovat.

Marx a Engels píší, že revolucionáři musí zobecnit historické a mezinárodní zkušenosti hnutí pracujících. Ani to se však neobejde bez teorie. Abychom se něco dozvěděli o Pařížské komuně, nestačí nám vlastní zkušenosti, ale musíme číst knihy. Trockij tuto ideu formuloval jinými slovy. Řekl, že revoluční strana představuje paměť a zároveň univerzitu pracujících třídy. Na univerzitě studují studenti teorii.

Studovat minulost je nutné proto, abychom byli připraveni na budoucnost. Karl Radek, jeden z vedoucích představitelů bolševiků, popsal ve svých vzpomínkách na Lenina, jak se mu Lenin během bouřlivých dnů roku 1917 svěřil, že si potřebuje přečíst knihu o francouzské revoluci, aby lépe porozuměl tomu, co je čeká. V tu dobu psal Lenin jednu ze svých nejdůležitějších teoretických prací „Stát a revoluce“.

St. Just, jeden z jakobínů, za francouzské revoluce hlásal: „Ti, co dělají revoluci na půl, kopou si vlastní hrob.“ Všechny revoluce začínají jako poloviční revoluce, kdy nové existuje vedle starého. Tak únorová revoluce 1917 svrhla cara, policii a založila sověty – dělnické rady v továrnách. To všechno bylo nové. Avšak přežívalo také staré. Generálové zůstali v armádě, kapitalisté stále vlastnili továrny, statkáři měli svou půdu a pokračovala imperialistická válka.

Když se v dubnu 1917 Lenin vrátil do Ruska, přivítalo ho 10 000 dělníků a vojáků na Finském nádraží v Petrohradu. Předseda petrohradského sovětu Čcheidze, z pravého křídla menševiků, ho uvítal s velkým pugetem květin a prohlásil: „Ve jménu vítězné ruské revoluce jsi vítán.“ Lenin pohodil puget stranou, otočil se k

tisícům dělníků a vojáků a řekl: „Jaká vítězná ruská revoluce? Odstranili jsme cara! Francouzi odstranili svého krále již v roce 1792. Kapitalisté stále vlastní své továrny, statkáři vlastní svou půdu, imperiální válka pokračuje. Pryč s prozatímní vládou! Pryč s válkou! Půdu, chleba a mír! Všechnu moc sovětům!“ Jeden historik, Sukanov, tuto scénu popsal takto: člověk by čekal, že tisíce dělníků a vojáků budou volat „hurá“. Dělníci však byli zaraženi. Byli tak nadšeni svržením carismu a policie, že nechápali, jak může někdo nově zřízené kritizovat. V nastalém tichu bylo slyšet pouze Goldenberga – člena Ústředního výboru bolševické strany, který křičel: „Lenin je blázen! Naprostý blázen!“ Protože Lenin velmi dobře pochopil slova Jakobínů, vedl revoluci až do konečného vítězství.

Od roku 1917 nastalo mnoho revolucí, které se však zastavily v půli cesty a nakonec skončily kontrarevolucí. Vezměme si několik příkladů:

Revoluce v Německu, v listopadu 1918, svrhla císaře a vytvořila dělnické rady – sověty. Bohužel, generálové a továrníci zůstali na svém místě. Roku 1919 pak armádní důstojníci zavraždili Rosu Luxemburgovou, Karla Liebknechta a další komunisty. A o mnoho let později získali moc nacisté.

Masové stávky v Iránu roku 1979 vyvrcholily generální stávkou, vedenou dělnickými radami (šórami), která vedla ke svržení šáha. Dělníci byli vedeni Komunistickou stranou (Tudeh) a Fedajin, které se řídili instrukcemi z Moskvy. Obě strany usilovali o jednotu iránského lidu se všemi muslimy. Dohodli se s Ajatolláhem Chomejním, který se jim pak odměnil masakrem.

Třetím příkladem je Indonésie. Na počátku 60. let měla Indonéska komunistická strana 3 miliony členů – mnohem více než měli bolševici v roce 1917 (čtvrt milionu). Dalších 10 milionů bylo v organizacích přidružených k Indonéské komunistické straně. Avšak stalinistické vedení prosazovalo

jednotu Indonéského národa s všech muslimů. Komunisté podpořili buržoasně nacionalistického indonéského presidenta Sukarna. Roku 1966 se jeho podřízený, generál Suharto, zmocnil vlády, která vedla k masakru něco mezi 500 000 až 1 milionem komunistů.

Musíme se učit z minulosti, abychom byli připraveni na budoucnost. Musíme studovat marxistickou ekonomii, abychom pochopili rozpory kapitalistického systému – síly, které vedou k revolučnímu výbuchu.

Vést znamená umět předvídat. A abychom uměli předvídat, musíme dobře rozumět ekonomii, společnosti, politice, historii a filosofii.

Nestačí, aby teorii znala pouze menšina strany. Teorii by měli znát všichni. Lenin psal, že strana v revoluční straně nejsou řadoví členové, a proto musí mít všichni znalosti marxismu. Revoluční strana není kopie kapitalistické továrny, či armády. V továrně rozhodují manažeři a dělníci musejí poslouchat. V armádě velí důstojníci a vojáci plní rozkazy. V revoluční straně má však každý člen moc přemýšlet, rozhodovat a jednat.

Samozřejmě, že ve straně existuje velká nerovnoměrnost v míře uvědomění a znalostí. Tato nerovnoměrnost však musí být překonána. Je urážkou pracujících, pokud si myslíme, že nejsou schopni pochopit teorii. Jednou z nejlepších knih, která hájí roly intelektuálů ve straně, je Leninova kniha Co dělat? napsaná roku 1902. Jeho oponenti, které Lenin nazývá ekonomisty, soudí, že pracující je schopen bojovat pouze za zvýšení mzdy a za kratší pracovní dobu.

Italský revoluční marxista Gramsci, který psal o nutnosti vytvořit pracující-intelektuály.

Pravicové křídlo Německé sociálnědemokratické strany napadlo Rosu Luxemburgovou, že je na ně intelektuální. Pravděpodobně se jim nelíbilo, že nebyla Němka (byla Polka), a že to byla žena. Podobně, když byl Lenin na

smrtné posteli, napadal Stalin Trockého jako intelektuála, a později ho nálepkoval jako „kosmopolitu“, tj. žida.

Podceňování významu teorie v revoluční straně je důsledkem podceňování pracujících. Stojí to na předpokladu, že pracující není schopen teorii pochopit a že ho teorie nezajímá.

Četba marxistické literatury však sama o sobě nestačí. Člověk musí být aktivní také mimo stranu. Když Lenin řekl, že každý člen revoluční strany je lídr, myslel tím, že každý člen musí vést další kolem sebe mimo stranu. Tito lidé budou klást otázky a on jim bude muset odpovídat, radit se s nimi a diskutovat jak dál.

Např. mu mohou říci: „Ty vyzíváš k revoluci, ale podívej, ruská revoluce vedla k tyranii. Ruč tedy máme podporovat revoluci?“ Jestliže člen strany dokáže vysvětlit, co se stalo v Rusku po revoluci, jak porážka německé revoluce způsobila izolaci Ruska, která vedla k degeneraci režimu a k vzestupu Stalina, který se stal hrobařem revoluce a budovatelem státního kapitalismu, potom je zřejmé, že člen strany již teorii chápe. Teprve během dialogu s nestraníky člověk pozná, která témata jsou mu jasná a která ještě potřebuje studovat.

Srdcem marxismu je dialektika, dialog mezi členy a nečleny. Jak má však člen strany přimět lidi k diskusi? Klíčem k problému je prodej revolučních novin. Ne pouze na demonstracích, nebo v ulicích, ale také známým lidem v práci, ve škole, či sousedům, což dává příležitost pro diskusi.

Lenin psal, že revoluční noviny jsou organizátorem revoluční strany. A to ne pouze uvnitř strany, organizováním prodeje a sbíráním peněz. Klíčové je také získávání nových členů do „periferie strany“. Právě tato činnost má klíčový význam. Organizace bez periferie není revoluční organizace, ale pasivní sekta uzavřená sama do sebe. Revolucionáři bez periferie jsou jako ryba na suchu.

**TONY CLIFF,
PŘEKLAD VÍTA LAMAC**

Jsme aktivní v hnutí proti základnám USA

Organizujeme protesty proti Bushově "nekonečné válce"

Jsme aktivní v hnutí proti globalizaci korporací

Jsme proti školnému, deregulaci nájemného, sociálním škrtům

Za čím stojíme

Proti kapitalismu

Kapitalismus dnes nedokáže řešit nezákladnější problémy lidské společnosti či přímo jejich řešení znemožňuje. Tím nejenže brání dalšímu pokroku na cestě ke svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti, nýbrž ohrožuje i samu existenci lidstva. Celá dnešní společnost žije z výsledků práce námezdně pracující většiny obyvatelstva.

Pouze kolektivní převzetí celospolečenského bohatství pracujícími a demokratické plánování, řízení výroby a distribuce jejich výsledků mohou vést k svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti.

Dnešní systém je v principu nereformovatelný. Struktury současného parlamentu, armády, policie a soudní moci byly vytvořeny vládnoucí třídou a jsou konstruovány tak, aby bránily její výlučné postavení.

Stejně odmítavý postoj zaujímáme k minulému režimu z let 1948-89 (a také k ostatním režimům ve východní Evropě, Číně, apod.), který nepovažujeme za socialismus, nýbrž za státně byrokratickou formu kapitalismu. Místo toho se hlásíme k tradici levé opozice proti těmto režimům.

Za socialismus zdola

Podporujeme boje pracujících za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky, za bezplatnou lékařskou péči a sociální zabezpečení, za rovný přístup ke vzdělání a informacím a všechny jejich ostatní emancipační snahy. Místo parlamentní politiky prosazujeme alternativu nezávislé aktivity pracujících prostřednictvím stávek, kampaní, manifestací, apod.

Jen sami pracující mohou dosáhnout svého vlastního osvobození. Místo institucí kapitalistického státu navrhujeme systém společenské samosprávy, tedy úplné rozšíření demokracie do všech sfér společenského i hospodářského života.

Solidarita

Úsilí o socialismus je součástí celosvětového boje. Prosazujeme solidaritu s pracujícími v jiných zemích. Jsme v zásadní a aktivní opozici vůči všemu, co proti sobě staví pracující různých zemí, různé barvy pleti, různé národnosti, různého pohlaví, sexuální orientace či profese. Podporujeme tedy kampaně a boje proti rasismu, za úplnou politickou i ekonomickou rovnost žen a mužů, proti diskriminaci homosexuálů a lesbiček, apod.

Fašismus považujeme za akutní hrozbu pracující třídě a svobodám a demokratickým právům, které v minulosti vybojovala. Boj proti fašismu je pro nás navšost aktuální a prioritní.

Revoluční organizace

Aby bylo možno efektivně prosazovat tyto myšlenky, je třeba, aby se nejbojovnější části pracující třídy, studentstva a mládeže zorganizovaly v revolučně socialistickou stranu, jejíž zárodkem chceme být. Vytvářet takovou stranu je možné pouze účastí ve skutečném dělnickém hnutí a aktivitou v masových organizacích pracující třídy – například v odborech.

Ostatním pracujícím chceme v praxi ukázat, že zájmy reformistických předáků odborů, sociální demokracie nebo komunistické strany nejsou totožné s jejich zájmy. Vyzýváme všechny, kdo souhlasí s našimi základními tezemi, aby se k nám připojili.

www.socsol.cz

ZDOLA PROTI GLOBÁLNÍMU KAPITALISMU

**PŘIDEJTE SE
K SOCSOL!**

- Chci více informací o SocSol a jejich aktivitách
- Chci se připojit ke skupině Socialistická Solidarita

Jméno:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

E-mail:.....

Vyplněný ústřížek pošlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6.

Stop komercializaci kultury

Komercializace kultury nerušeně pokračuje. Po zdravotní péči, veřejné dopravě a zavedení přísnější politiky vůči imigrantům teď přišla na řadu kultura, která, zdá se, příliš nedosahuje zisku. Hlavními architekty a propagátory nové pražské kulturní politiky jsou Milan Richter a Ondřej Pecha – oba členové ODS. Oba zánicně odmítají všechny rozumné a také docela konzervativní požadavky Iniciativy pro kulturu, neziskové organizace zabývající se kulturní politikou města a grantovým systémem, a s nadšením jim vlastním podporují každou větší reformu, která by z kultury udělala předmět podnikání a zisku.

24. dubna se před pražským magistrátem uskutečnila živá demonstrace. Petici proti nové reformě podepsalo 13 000 lidí a ozvaly se také hlasy opozice z ČSSD a od Zelených. ODS se však ani neobtěžovala rozvážit pohled na svoji politiku a raději tvrdila, že protesty vycházejí od „menšin“, kterým se nezamlouvá, že by měly dostávat méně peněz, než dříve.

Nový grantový systém zcela podkopává práci a ohrožuje existenci mnoha neziskových kulturních institucí, které často patří k těm nejlepším v zemi, jako napří-

klad Archa, Galerie Futura, divadlo Semafor a další (viz petice). Grantový systém na jedné straně snižuje finance pro neziskové kulturní organizace a na druhé straně dává více peněz těm, kdo již nyní dosahují značných zisků – ti, kteří se orientují na kýčovitá představení, muzikály či se zaměřují na turisty – jako například divadlo Broadway, či Muchovo Muzeum. Zavedení plošné dotace na vstupenku by znamenalo to, že budou podporovány komerční instituce na úkor neziskových, ale také, což je ještě podstatnější, granty by byly udělovány těm, kteří prodávají nejvíce vstupenek. Akce typu soutěž krásy tedy zřejmě dostanou největší grant. Tento konflikt mezi uměleckou komunitou a těmi, kteří vydělávají peníze, je však přesto v mnohém i událostí pozitivní. Znovu ukazuje, že jednoduše nelze bezpečně žít v kapitalismu v harmonii a rovnováze, protože, dříve nebo později, musí dojít ke konfliktu.

To platí pro Českou republiku, stejně jako pro další Evropské země, které tisková zpráva Iniciativy pro kulturu předkládá jako „standard“, po němž by mělo publikum jaksitoužít. Nicméně například v Británii, Francii a Německu instrumentalizace vizuální-

ho umění a kultury dosáhla už ohromných rozměrů. Zjednodušeně řečeno, tento trend se ukazuje ve vládní „politice obnovy“ – budování uhlažených, futuristických komunitních center v přistěhovaleckých čtvrtích místo zajištění bydlení a zdravotní péče. Jinými slovy jde o přesun ekonomických problémů na kulturní půdu. Získat grant znamená nějakým způsobem zapadnout do rozličných škátulek „výsledků“ a „cílů“.

Spojování kultury s urbanistickými plány a mnohými okázalými akcemi také slouží jako reklama a způsob, jak vykreslit zemi jako nejlepší místo pro zahraniční investice. S tím, jak společnosti přijímají rozličné formy „tržní etiky“ a „kulturního podnikání“, korporace nyní hledají podporu a spojují se s galeriemi, muzei a divadly výměnou za ten správný obraz „etiky korporace“. Je pravděpodobné, že s výhledem na konání olympijských her v roce 2014 nastoupí Praha stejný kurz jako Londýn, Berlín a Paříž – více podívané a

méně grantů pro neziskové projekty. V tom případě by nezisková divadla a galerie, které by nadále chtěly více, než jen bavit, musely najít nějakého benevolentního sponzora – pravděpodobně nějakou banku nebo velkou korporaci.

Příklad toho, jak by mohly v budoucnosti fungovat pražské kulturní instituce, představuje např. Gallerie Tranzitdisplay, která je financována Erste Bank. Je jí poskytnut dostatek svobody – hostila Žižkovu přednášku, vydala jeho knihu o totalitarismu – zatímco Erste Bank je poskytnut statut kulturního patrona. Pokud by ale například výstava otevřeně kritizovala bankovníctví, stát, či svobodný trh, finanční podpora by skončila.

Pokud tedy žádáme skutečný kulturní rozvoj, potom nemůžeme požadovat jen splnění bodů navržených v petici, ale mnohem více – změnu celého společenského řádu.

ANTON NIKOLOTOV

Předplatte si Solidaritu

- Chci si předplatit následující čísla v ceně 100 Kč (včetně poštovného - dotujeme polovinu)
- Distribuční předplatné - chci si předplatit exemplářů časopisu.

Jméno:.....

Adresa:.....

Telefon:.....

Vyplněný ústřížek zašlete na adresu: Socialistická Solidarita, Poste restante, 160 41 Praha 6, nebo objednávejte na info@socsol.cz. Info: 775205682

Petice: Praha kulturní

Vážně znepokojeni vývojem podpory rozvoje kultury v hlavním městě se níže podepsaní občané v souladu se zákonem č. 85/1990 Sb. o právu petičním obrací na zastupitelstvo hlavního města Prahy ve věci veřejného zájmu. Zavedením plošné dotace na vstupenku, která se týká i komerčních kulturních aktivit, došlo k zásadnímu krácení podpory neziskových subjektů poskytujících kulturní služby Pražanům, a tedy k vážnému ohrožení jejich kontinuálních aktivit. Některým z nich dokonce hrozí v průběhu roku 2008 předčasné ukončení činnosti. Jsou to např. divadlo Semafor, Archa, Divadlo bratří Formanů, Divadlo v Celetné, Divadlo Alfred ve dvoře, Strašnické divadlo, Galerie kritiků, Galerie Futura, festivaly TANEC PRAHA, Dny evropského filmu, Maratón soudobé hudby, Festival současného umění Praha - Tina B. a další.

Hlavní město Praha je ze zákona povinno pečovat v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů včetně celkového kulturního rozvoje.

Petiční arch je ke stažení na www.tydenika2.cz/petice